

بودجه را که اصلاح راجع بآن است باید تصریح نماید اصلاحات مزبور نوشته شده برئیس داده میشود و رئیس آنرا بکمسیون مربوط بآن میفرستد اصلاحاتی که پس از توضیح و تشریح و تأیید و مدافعه نشود مجلس در باره آن شور نخواهد کرد اصلاحاتی که در شور اول از طرف نماینده پیشنهاد میشود ماده قانون یا فصل بودجه را که اصلاح راجع بآن است باید تصریح نماید اصلاحات مزبور نوشته شود برئیس داده میشود و رئیس آنرا بکمسیون مربوط بآن میفرستد اصلاحاتی که پس از توضیح و تشریح تأیید و مدافعه نشود مجلس درباره آن شور نخواهد کرد اصلاحاتی که در شور اول از طرف نماینده پیشنهاد میشود پس از قرائت در مجلس مطلقاً باید بکمسیون مربوط بآن رجوع شود .

رئیس - رأی میگیریم باین ماده ۶۰ باین ترتیب که خوانده شد آقایانیکه ماده ۶۰ را باین ترتیب تصویب میفرمایند قیام نمایند (اغلب قیام نمودند) **رئیس** - تصویب شد - در ماده ۶۲ باراپورت کمسیون مخالفی نیست (اظهاری نشد) - پس ماده شصت و دوم با حذف لفظ اول قرائت میشود .

(بعبارت ذیل قرائت شد)

ماده ۶۲ - اصلاحاتی که در ضمن مباحثات شور ثانی پیشنهاد میشود در صورتیکه مخبر کمسیون مربوط بآن تقاضا نماید باید رجوع بکمسیون شود .

رئیس - آقایانیکه این ماده شصت و دوم را بطوریکه کمسیون تصویب کرده است تصویب میکنند قیام نمایند (اغلب نمایندگان قیام نمودند)

رئیس - تصویب شد - راپورت کمسیون بودجه راجع بادیب کرمانی قرائت میشود (بعبارت ذیل قرائت شد)

بتاریخ ۴ رجب ۱۳۲۹ نمره ۳ از کمسیون بودجه بمجلس مقدس لایحه وزارت مالیه راجع بتقاضای ماهی بیست و پنج تومان در باره ادیب المجاهدین کرمانی قرائت گردیده نظر باستحقاق و صدماتیکه در راه آزادی بادیب المجاهدین رسیده کمسیون بودجه با کثرت آراء ماهی پانزده تومان مادام الحیات درباره معزی الیه تصویب مینماید .

ماده - ماهی پانزده تومان مادام الحیات در باره ادیب المجاهدین کرمانی برقرار میشود .

رئیس - مخالفی در این راپورت هست (اظهاری نشد)

آقا میرزا احمد قزوینی - یک مرتبه دیگر بخوانند .

(مجدداً قرائت شد)

رئیس - رأی میگیریم باین ماده آقایانیکه تصویب میکنند این ماده را ورقه سفید خواهند ساخت آقایانیکه رد میکنند ورقه کبود خواهند داد در این موقع شروع باخذ اوراق رأی شد و آقای حاج میرزا رضا خان اوراق را باین عده احصاء نمودند ورقه سفید (۳۵) ورقه آبی (۳)

رئیس - بلا تکلیف ماند استعفانامه آقای نوبری است قرائت میشود بعبارت ذیل قرائت شد ۲۶ شهر جمادی الثانیه ۱۳۲۹ (مقام منبع ریاست مجلس مقدس شورای ملی شیدالله ارکانه چون مخلص بجهت موانع شخصی از حضور مجلس شورای ملی معذورم لهذا با کمال تأسف استعفای خودم را از

آن مقام عالی درخواست مینمایم (اسمعیل نوبری **رئیس** - آقای متین السلطنه از عضویت کمسیون نظامنامه انتخابات استعفاء داده اند باید در شعبه دوم که در چهاردهم تعیین شده بود یک نفر بجای ایشان انتخاب شود يك فقره راپورت کمسیون تجارت است بران آوردن ماشین آلات برای چرم سازی فرستاده میشود که طبع و توزیع نمایند یک فقره دیگر هم راجع باستخدام یک نفر مستشار خارجی است برای وزارت تجارت برای طبع فرستاده میشود از قرار معلوم چندی قبل از طرف وزارت پست و تلگراف و پیشنهادی راجع بحقوق اجزاء تلگراف خانه بمجلس شده است و بکمسیون بودجه فرستاده شده ولی تا حال کمسیون بودجه راپورت نداده اند وزارت پست و تلگراف هم چون دو ماه است از موعد پیشنهادش میگذرد مطابق نظامنامه حق دارد که بخواهد جزء دستور گذاشته شود .

حاج عز الممالک - کمسیون بودجه در این خصوص هنوز عقیده نداده است لکن اگر توضیحی بخواهند عرض میکنم .

رئیس پس خوبست زودتر راپورت بدهید که اینقدر اسباب معطلی نشود آقای حاج شیخ اسداله در خصوص کمسیون انتخابات اظهاری داشتید .

حاج شیخ اسدالله - بله خواستم عرض کنم يك فقره از نظامنامه انتخابات که خیلی اهمیت داشت در کمسیون رفع آن اشکال نمیشد و عذر اعضاء کمسیون انتخابات هم در ندادن راپورت همان يك مسئله بود بمجلس آمد و رفع آن محذور شد باید تا یکماه دیگر مشغول انتخابات دوره ثانی بشوند از يك صورتیکه هنوز نظامنامه انتخابات بمجلس نیامده است و بنده یکروز دیگر هم عرض کردم که میترسم این نظامنامه انتخابات برای این دوره تمام نشود و این اثر بدی دارد باینجهت بنده استدعا میکنم که زودتر راپورت بدهند و این را بمجلس بیاورند و آن روز میگفتند که يك جلسه بیشتر باقی نیست و حالا شنیده میشود که تازه آقای متین السلطنه استعفاء کرده و باید عوض ایشان انتخاب شود استدعا میکنم که هرچه زودتر این را بمجلس بیاورند .

معزز الملک - اولاً میخواستیم عرض کنم اینکه آقای حاج شیخ اسدالله فرمودند که آقای متین السلطنه استعفاء داده اند استعفاء کردن ایشان مربوط بکار کردن یا کار نکردن کمسیون نیست کمسیون انتخابات بعد از آنکه آماده راجع بیک درجه و دو درجه از مجلس گذشت چندین جلسه منعقد شد و فردا يك جلسه دیگر صبح منعقد خواهد شد و تصور میکنم که آخرین جلسه کمسیون انتخابات باشد و راپورت بمجلس میدهد .

رئیس - پس در اینصورت خوبست اعضاء شعبه دوم زودتر عرض آقای متین السلطنه را انتخاب نمایند **معزز الملک** - بله اگر امروز انتخاب نمایند که برای جلسه فردا حاضر باشد بهتر است **رئیس** - دستور جلسه آتی - راپورت کمسیون بودجه راجع باحداث دفتر خانه گمرکی و ورد جلسه راپورت کمسیون معارف در باب تأسیس مدرسه ابتدائی - راپورت کمسیون معارف در باب اصلاحات دارالفنون - راپورت کمسیون بودجه راجع بفرامحسین و محسن خان مجاهد آقای افتخار الواعظین در باب دستور اظهاری دارید

افتخار الواعظین - بله میخواستیم عرض کنم که آقا میرزا رضا خان نائینی که عضو کمسیون پست و تلگراف و فوائد عامه بود از عضویت کمسیون بواسطه سمت منشی گری استعفاء داده اند .

رئیس - این راجع بدستور نیست . **افتخار الواعظین** - اجازه بفرمائید عرض کنم راجع بدستور است مقصودم اینست که انتخاب یک نفر عضو برای کمسیون فوائد عامه در دستور جلسه آتی گذارده شود .

رئیس - انتخاب در مجلس نمیشود تا اینکه در دستور گذاشته شود این اظهار شما راجع بدستور نبود .

فرزانه - راپورت کمسیون بودجه در باب ورثه مرحوم و کیل التجار طبع و توزیع شده است می خواستم تقاضا بکنم که جزء دستور گذاشته شود **رئیس** - ممکن است جزء دستور شنبه بگذاریم در دستور مخالفی هست .

مشیر حضور - بنده تقاضا میکنم راپورت کمسیون خارجه در باب جلب مستخدم برای وزارت پست و تلگراف جزء دستور روز پنج شنبه گذاشته شود .

رئیس - هنوز راپورت آن داده نشده است يك مرتبه رأی داده شد در ثانی بکمسیون رفته است باید راپورت آن بیاید آن وقت جزء دستور گذاشته میشود .

میرزا یانسی - بنده میخواستیم خواهش کنم چون آقای معزز الملک گفتند خود راپورت کمسیون انتخابات را خواهند داد اگر ممکن است طبع و توزیع شود و برای روز پنج شنبه جزء دستور گذاشته شود .

رئیس - تصور میکنم نرسد اگر برسد برای دستور شنبه میگذاریم با این ترتیب کسی مخالف هست (اظهاری نشد) در این موقع که نیمساعت قبل از ظهر است رئیس حرکت کرد و مجلس ختم شد .

جلسه ۲۷۵

صورت مشروح جلسه فوق العاده

روز چهارشنبه ۲۲ شهر رجب ۱۳۲۹

رئیس آقای مؤتمن الملک پنجساعت و پنجده دقیقه بعد از ظهر بکرسی ریاست جلوس نموده و پنج ساعت پنجده و پنج دقیقه بعد از ظهر جلسه رسماً منعقد گردید . آقامیرزا ابراهیم خان صورت مجلس روز سه شنبه ۲۱ را قرائت کردند و در ضمن صورت مجلس اسامی غائبین بقرار ذیل قرائت شد - غائبین بدون اجازه آقای حاج امام جمعه . آقای ناصر الاسلام آقای دکتر اسمعیل خان - آقای دکتر امیرخان غائبین با اجازه - آقای حاج آقا - آقای لواء الدوله - آقای دکتر حاج رضا خان - آقای آقامیرزا ابراهیم قمی نیم ساعت از وقت مقرر تأخیر نموده است .

رئیس الوزراء سپهبداراعظم - اگر چه معرفی هیئت وزراء از بس که مکرر شده بنده از (ترین) محل نطق خجالت میکشم و لکن وزرای حالیه هر يك برای این شغل خطیر لایق و قابل و با علم هستند و امیدواریم که انشاء الله نظر بلیافتی

که دارند این کابینه امتداد یابد جناب صمصام السلطنه وزیر جنگ و جناب وثوق الدوله بوزارت داخله و جناب حکیم الملک بوزارت علوم و معارف و فوائد عامه و جناب قوام السلطنه بوزارت عدلیه منصوب و معین شدند چون جناب مشیرالدوله قدری کسالت و نفاقت داشتند این طور قرار گذاشته که بقیه قوانین عدلیه که در دست است در کمیسیون تکمیل بکنند و شغل وزارت پست و تلگراف و تجارت را قبول فرمودند و جناب محتشم السلطنه هم در همان وزارت خارجه باقی هستند جناب معاون الدوله هم بوزارت مالیه منصوب هستند چون قدری کسالت داشتند و حالشان بهم خورده بود یائین تشریف دارند و حاضر نشدند.

رئیس - در روز دوشنبه آقای رئیس الوزراء از طرف احزاب سیاسی مجلس اطمینان دادم که تمام احزاب سیاسی در این مورد در هر امریکه راجع باصلاحات اساسی مملکت و کارهای اساسی مملکت باشد بایشان و کابینه ایشان کمال همراهی را دارند (عموم نمایندگان بکلمه صحیح است تصدیق کردند) امروز هم برای یادآوری خاطر مبایک سایر وزراء باید این مسئله را تکرار بکنم که دوباره از طرف تمام احزاب سیاسی اطمینان میدهم که همه قسم همراهی که راجع باصلاحات اساسی و امنیت مملکت باشد بکابینه خواهند کرد (صدای صحیح است از عموم نمایندگان بلند شد) اگر ما بین ماها اختلافاتی بوده است آن اختلافات فقط راجع بوده است ببعضی مسائل جزئی فرعیه مملکتی ولی در اساسیات بهیچوجه اختلافاتی نبوده است و دو عقیده عالی که ما به الاشتراک تمام احزاب سیاسیست یکی حفظ استقلال مملکت و یکی حفظ اساس مشروطیت است (صدای احسن و تصدیق از عموم نمایندگان بلند شد) - بنده آقایان وزرا باز عرض میکنم که هر اقدامی که راجع باین دو مقصود عالی باشد بکنند بهیچوجه اختلافی نخواهد بود و از طرف هیچیک از احزاب مجلس اعتراض نخواهد شد و تمام مجلس مثل یک شخص واحد خواهد بود و همیشه پشتیبان آقایان وزراء خواهد بود و در این موقع عرض میکنم که این شغلی را که قبول کرده اند واقعاً یک خدمت بزرگ است که بمملکت میکنند و تبریک میگویم و امیدوارم که به همین زودیها بمجلس تشریف بیاورند و بگویند زمام امور را یک وقتی بدست گرفتیم که خاطر شما قدری نگران بود ولی اقداماتی که کردیم طوری شده است که خاطر شما از هرجهت آسوده شده است و ابداً نگرانی نداشته باشید.

رئیس الوزراء - واقعاً ایندفعه امیدواریم که هیئت وزرای عظام همین قسمی که نطق فرمودند اقدامات بکنند و در خدمت مملکت و مجلس مقدس انتظام امور مملکت و آسایش عموم همه قسم اقدام بکنند و سعی و کوشش بعمل بیاورند و همین قسم که فرمودید برای یک چندی بعد با کمال روسفیدی در مجلس حاضر شوند و همین طور عرایض خودشانرا بکنند و حسن خدمت خودشانرا بنمایانند که هم اسباب تحسین و تمجید هر دو حزب باشد و همه عموم ملت اظهار رضایت بکنند (از طرف تمام نمایندگان احسن

گفته شد) و پیشنهادی هیئت وزرا کرده اند باید قرائت شود و فوریت بگذرد.

رئیس - لایحه ایست که قبل از وقت طبع و توزیع شده است و خاطر آقایان مسبوق است لازم نیست دیگر خوانده شود البته خوانده اند - حالادر فوریتش رأی میگیریم - آقایانیکه فوریت این لایحه را تصویب میکنند قیام نمایند (تمام نمایندگان با اتفاق قیام نمودند).

رئیس - فوریتش تصویب شد - حالا باید رأی بگیریم که در همین جلسه مذاکره شود آقایانیکه تصویب میکنند که در همین جلسه مذاکره شود قیام نمایند.

رئیس - تصویب شد در کلیات مخالفی نیست (اظهاری نشد) - مخالفی نیست - رأی میگیریم که داخل شور مواد شویم آقایانیکه تصویب میکنند داخل در شور مواد شویم قیام نمایند اغلب قیام نمودند.

رئیس - تصویب شد - ماده اول را بخوانید بعبارت ذیل قرائت شد.

ماده اول - از وقتیکه اعلان حکومت نظامی شود زمام اموریکه راجع بامنیت و آسایش عمومیست با تصویب هیئت وزرا بتوسط وزارت جنگ اجرا خواهد شد.

میرزا اسدالله خان - اصلاح عبارتی در اینجا باید بشود زمام حکومت که اینجا نوشته اند صحیح نیست بجای زمام (تمام) اموری که اگر نوشته شود بهتر است یا اینکه بنویسند در دست وزارت جنگ خواهد بود.

رئیس - خوبست پیشنهاد بکنند.
وزیر داخله - اگر کلمه زمان را بردارند درست میشود.

رئیس - یک مرتبه دیگر بخوانید (ماده ۱ مجدداً بدون کلمه زمام قرائت شد)

رئیس - مخالفی در ماده اول هست؟ (اظهاری نشد)

رئیس - رأی میگیریم بماده اول آقایانی که ماده اول را بطوریکه قرائت شد تصویب میکنند قیام نمایند (اغلب نمایندگان قیام نمودند)

رئیس - تصویب شد ماده دوم را بخوانید (بعبارت ذیل قرائت شد)

ماده ۲ - باید محاکمه نظامی موقتی تشکیل داده شود که با سرعت و شدت در تقصیرات و اقداماتی برضد امنیت و آسایش عمومیست رسیدگی نمایند.

رئیس - در ماده ۲ مخالفی هست؟

انتظام الحکماء - باید مدت و وقت معلوم

باشد و معلوم نشده است.

وزیر داخله - عرض میکنم اینکه معین نشده است برای اینست که معلوم است تا وقتیکه این جاست باقیست و احتیاج بحکومت نظامی هست حکومت نظامیست ولی باز وزرا مضایقه ندارند از اینکه وقتی معین شود ولی یک نظری هم در اینجا هیئت وزرا داشتند که پس از انقضاء آن مدت باز وزرا مختار باشند در استخدام حکومت نظامی و پیشنهاد کنند

رئیس - در ماده ۲ دیگر مخالفی نیست

(اظهاری نشد) - آقایانیکه تصویب میکنند ماده ۲ را قیام نمایند (اغلب نمایندگان قیام نمودند)
رئیس - با کثرت تصویب شد (ماده ۳ را بخوانید) بعبارت ذیل قرائت شد ماده (۳) تمام حکام محاکمه نظامی باید اهل نظار باشند.

رئیس - مخالفی هست؟
سایمان میرزا - بنده مخواستم عرض کنم که عوض اهل نظام باشند نوشته شود ممکن است غیر نظامی باشند بجهت اینکه اگر اشخاص نظامی پیدا کردند که بسیار خوب رؤسای محاکمه نظامی خواهند بود و اگر اتفاقاً آنقدر از نظامیها را که لازم دارند رئیس محکمه بکنند پیدا نکردند آن وقت در یک سختی واقع خواهند شد و مطابق این ماده اجازه ندارند که از غیر نظامی داخل کنند.

رئیس الوزراء - این حکام نظامی که معین شده است برای جرایم و جنایات است که کسانیکه اسباب اختلال امور و امنیت و آسایش عمومی میشود آنها را مجازات کنند و حکم مجازات آنها را بدهند و حکم آنها را باید بمحاکم نظامی واگذار کنند تا اینکه هر طوریکه لازمست حکم کنند و معطل نشوند والا از غیر نظامی اگر بنا باشد محکمه باشد محکمه وزارت عدلیه هست واقعاً اینکار برای جنایات اعمالی است که از برای آن مجازات شوند.

سایمان میرزا - در صورتیکه آقایان وزرا قبول نمیکردند بنده پیشنهاد خودم را پس میگیرم

رئیس - آقایانیکه تصویب میکنند ماده ۳ را قیام نمایند (اغلب قیام نمودند)

رئیس - با کثرت تصویب شد ماده ۴ را بخوانید (بعبارت ذیل قرائت شد)

ماده ۴ - اشخاصیکه عملاً برضد دولت مشروطه و امنیت و آسایش عمومی اقدام و خیانت آنها مدلل شده باشد محکوم بقتل خواهند بود.

رئیس - پیشنهادیست از آقای سلیمان میرزا در ماده ۴ قرائت میشود (بعبارت ذیل قرائت شد)

بنده پیشنهاد میکنم که ماده ۴ اینطور نوشته شود اشخاصیکه عملاً برضد دولت مشروطه و امنیت و آسایش عمومی اقدام و خیانت آنها مدلل شده باشد محکوم بقتل خواهند بود و تمام اموال آنها از منقول و غیر منقول ابدی ضبط دولت میشود.

مهرزاد الملک - بنده تصویب میکنم ماده ۴ بطوریکه از طرف وزرا پیشنهاد شده است بهتر است بجهت اینکه یک شخصیکه مرتکب این خیانت شده است در مقابل آن خیانت محکوم بقتل میشود این یک مجازاتی است در مقابل یک خیانتی و تقصیری و اینکه اموالش را تصرف بکنند این خودش یک مجازاتیست که در بعضی موارد دیگر معین میکنند حالا در این مورد مقنن میگوید که مجازات مرتکب یک چنین خلاف و تقصیری قتل است.

رئیس - وزرا چه میگویند در این پیشنهاد.
وزیر داخله - هیئت وزراء هم ضرری نمیبینند در این پیشنهاد.

رئیس الوزراء - در حقیقت اموال آنها مال وراثت آنها است آن شخص که تقصیر کرده است او را میکشند و مثل مجازات او است که بمجازات میرسد

ولی وراثت او چه تصمیمی گرفته اند که اموال آنها گرفته شود.

حاج شیخ الرئیس - بنده کسی را که مخالف بادولت مشروطه و مخال آسایش عمومی باشد بحکم شرع او را واجب‌القتل میدانم ولی همانطوریکه شرع مقدس حکم کرده است اشخاصیکه محکوم بقتل میشوند اموالشان اگر مانعی نداشته باشد بوارث آنها منتقل میشود و نمیشود اموالشان را تصرف کرد.

رئیس - چون هیئت وزراء آن اصلاح را قبول کردند باید رأی بگیریم.

وزیر داخله - آنوقت بنده تصدیق کردم با حضرت رئیس‌الوزراء مذاکره کردم مانعی ندیدند لکن حالا با آقایان وزرا مشاوره کردیم آقای رئیس‌الوزراء و سایرین میفرمایند که آنطور نمیشود اینست که بنده هم موافقت میکنم با ایشان.

سلیمان میرزا - حالا که وزراء با این پیشنهاد موافقت ندارند چون قرار شده مجلس ووزرا با تقاضا کار کنند بنده پیشنهاد خود را پس میگیم.

رئیس - رأی میگیریم بنده ۴ آقایانی که تصویب میکنند ماده ۴ را قیام نمایند (اعضاب قیام نمودند)

رئیس - با اکثریت تصویب شد ماده ۵ را بخوانید (بصورت ذیل قرائت شد).

ماده ۵ - اشخاصی که سوءظن مخالفان بادولت مشروطه و امنیت و انتظام عمومی در حق آنها بشود قوه مجریه حق توقیف آنها را خواهد داشت و پس از توقیف بااستنطاق آنها شروع میشود هرگاه در استنطاق سوءظن آنیکلی رفع نشود شخص مظنون در توقیف باقی بماند و بعد از اختتام حکومت نظامی بعدلیه تسلیم خواهد شد.

لواء الدوله - اینجا چون مدت استنطاق را معین نکرده است استدعا میکنم که در پیشنهاد معین کنند ولو یکروز دو روز سه روز باشد.

مهرزاد الملک - بنده تصور میکنم خود کلمه حکومت نظامی بعضی (برمالته‌ها) و بعضی خصایس دارد که درغیر موقع حکومت نظامی آنها مجری نیست حکومت نظامی در موقعیست که باید گرفت و بست و کشت و بدارزد و توقیف کرد و به‌چوجه ترتیبات نظامی اقتضا نمیکند که رأفت کرد و دریک موقع فوق‌العاده حکومت نظامی اعلان میشود و هیچ ربط ندارد ببعضی ترتیبات دیگر.

رئیس - در ماده پنجم مخالفی دیگر نیست رأی میگیریم آقایانی که ماده ۵ را بطریقی که خوانده شد تصویب میکنند قیام نمایند (اغلب قیام نمودند)

رئیس - تصویب شد ماده ۶ قرائت میشود بصورت ذیل قرائت شد.

ماده ۶ - هرگاه هیئت حاکمه محاکم نظامی تخفیف مجازات مقصوری را مقتضی بداند اینحق را خواهد داشت که بتوسط وزراء مسئول از مقام بنایب ساطلت تخفیف مجازات شخص مقصر را درخواست نمایند و غیر از هیئت حاکمه احدی حق این توسط نخواهد داشت.

رئیس - کسی در ماده ۶ ایرادی دارد ؟

ایرادی ندارد - پس رأی میگیریم در ماده ۶ آقایانیکه تصویب میکنند ماده ۶ را قیام نمایند - اغلب قیام نمودند.

رئیس - با اکثریت تصویب شد ماده ۷ را بخوانید (بصورت ذیل قرائت شد)

ماده ۷ - مأمورینی که تأمین شهر بمعهده آنها و اگذار است در صورت سوءظن حق دخول بمنازل و اجرای تحقیقات خواهند داشت در صورت مقاومت و مخالفت جبراً میتوانند داخل شوند و مخالف و مقاوم قهرآ دستگیر و موافق حکم محکمه نظامی قویاً سیاست خواهد شد.

رئیس - در ماده ۷ مخالفی هست. (اظهاری نشد) مخالفی نیست رأی میگیریم به ماده ۷ آقایانیکه ماده ۷ را تصویب میکنند قیام نمایند (اغلب قیام نمودند) با اکثریت تصویب شد - ماده ۸ قرائت میشود (بصورت ذیل قرائت شد)

ماده ۸ - روزنامجات و مطبوعات اگر برضد اقدامات دولت انتشاراتی بطبع برسانند در نوشت اولی نمرات توقیف و اخطار میشود و در نوشت ثانی اداره روزنامه توقیف خواهد شد در صورتیکه تحریک بضریت دولت شده باشد متصدیان یا مدیران آن ها موافق حکم محکمه نظامی مجازات خواهند شد.

رئیس - در ماده ۸ مخالفی نیست رأی میگیریم به ماده ۸ آقایانیکه ماده ۸ را تصویب میکنند قیام نمایند (اغلب قیام نمودند) با اکثریت تصویب شد - ماده ۸ قرائت میشود (بصورت ذیل قرائت شد)

ماده ۸ - روزنامجات و مطبوعات اگر برضد اقدامات دولت انتشاراتی بطبع برسانند در نوشت اولی نمرات توقیف و اخطار میشود و در نوشت ثانی اداره روزنامه توقیف خواهد شد در صورتیکه تحریک بضریت دولت شده باشد متصدیان یا مدیران آن ها موافق حکم محکمه نظامی مجازات خواهند شد.

رئیس - چون هیئت وزراء قبول ندارند باید رأی گرفته شود.

حاج شیخعلی - چون آقایان وزراء قبول ندارند بنده هم استرداد میکنم.

سلیمان میرزا - بنده گمان می کنم نوشتن این ماده از برای این است که آنچه برضد دولت نوشته میشود منتشر نشود و از طرف دیگر چون روزنامجات ماعادت بحکومت نظامی نکرده اند مخصوصاً جرایم آزاد بلکه میتوانیم بگوئیم خودسر بودند حالا امروز ما این چند روزنامه ناقص را که داریم اگر بدون اینکه درجه قرار بدهیم بجزد این که یکی چیزی نوشته شد و یک پوان یا یک علامت تعجب یا استفهام آنجا که گذاشته شد اینرا گوشه فرغ میکنند و باعث ایراد میشود ممکن است که این ماده در حق او حکم بکنند در صورتیکه آنطور وزراء پیشنهاد کردند نزدیکتر است بحال ارباب جرایم و رفاهت روزنامجات و آن مقصود هم بدست میآید زیرا که در دقیقه اول اگر سهواً این خطا را مرتکب شد و ملت نبود یک چیزی نوشت آنروز نامها را جمع میکنند و آن مطلب را دیگر کسی نخواند است و از مفاد او کسی که مطلع نمیشود و اخطار میکنند که اینگونه مطالب نباید نوشته شود و اگر در دقیقه دوم نوشت معلوم میشود عمداً نوشته است و یک کسیکه عمداً کاری میکند با آنکس که سهواً میکند باید فرق داشته باشد این است که بدو امر دولت در نهایت دقت این مطلب را پیشنهاد کرده است و با این ترتیب که پیشنهاد شده بنده در میگنم و مخالف هستم و با پیشنهاد وزراء موافقم.

رئیس - عرض میکنم مستقیم کلمه عربی است همه میدانند مستقیم یعنی راست غیر مستقیم یعنی کج آن چیزی که غیر مستقیم باشد و در روزنامه درج شود باعث اغتشاش میشود از اینجهت نظرم آما در بنویسند بهتر است و خبرهای جعلی تقریباً پوست اهالی را کند است مثلاً مینویسد فلان خبر مستقیم بما رسیده است که فلان شخص از فلان جا حرکت کرده است از خودش هم نمیگوید از روزنامه دیگری کسب میکند و برای یک خبر غیر مستقیم اسباب تشویش خاطر مردم را فراهم میکند این است نظر بنده.

رئیس - هیئت وزراء قبول میکنند.

وزیر داخله - به پیشینه قابل توجه میشود یا نمیشود.

رئیس - رأی میگیریم با اصلاح آقای لواء الدوله آقایانی که قابل توجه میدانند قیام نمایند (کسی قیام نکرد)

رئیس - قابل توجه نشد آقایان وزراء پیشنهاد آقای کردستانی را قبول دارند.

وزیر داخله - بله قبول کردیم.

رئیس - آقای سلیمان میرزا اگر ماده اولی را میخواهید رأی بگیرید باید اختیار بکنید ماده اولی را تا رأی بگیریم (سلیمان میرزا قبول میکنند)

مهرزاد الملک - اگر قدری دقت درمعنی و فلسفه حکومت نظامی بشود تصور میکنم اغلب این پیشنهاد ها نخواهد شد بجهت اینکه وقتیکه دولت می بیند که آن مهربانی دولت که در زندگانی عادی شامل اهالی میشود - حمل برضعف میشود و همان کسانیکه همین مهربانی دولت را میخواهند دست آویز مقاصد غیر مشروع خودشان بکنند باین جهت دولت آن رأفت و مهربانی کافی عادی را نمیداند

رئیس - دوقفره دیگر پیشنهاد شده است قرائت میشود رأی میگیریم (اول از طرف خیابانی پیشنهادی بمضمون ذیل قرائت شد)

بنده پیشنهاد میکنم که در ماده هشتم بعد از (برضد اقدامات دولت هم نوشته شود راجع به همین مواد یازده گانه).

رئیس - وزراء چه می گویند در این پیشنهاد **وزیر داخله** - وزراء هر چه راجع باین اقدامات یا سایر اقدامات دولت باشد مضر میدانند.

آقا شیخ محمد خیابانی - بله گذراند این مواد معلوم است که یک امر فوق‌العاده است و در این مجلس باید بگذرد اما بعضی اقدامات عادیه و جاریه داریم که وزراء بآن اقدام خواهند کرد و هیچ بوط بامنت مملکت نیست و در آنجا لازم نیست زیرا ممکن است که جرایم از راه یاد آوری راجع بامور مالیه یا غیر آن چیزی بنویسند نه از راه غرض بلکه بطور یاد آوری حق داشته باشند بنویسند که وزراء تقاضای اقدام را کرده اند یا مسامحه شده است آنها را خاطر نشان کنند بنده عقیده ام اینست که در آن قبیل چیزها آزاد باشند از اینجهت پیشنهاد کردم و مخالفتی هم با دولت ندارد.

رئیس - رأی میگیریم باین اصلاح آقای خیابانی آقایانی که قابل توجه میدانند قیام نمایند (تصویب نشد)

رئیس - قابل توجه نشد پیشنهاد لواء الدوله قرائت میشود (پیشنهاد مزبور بصورت ذیل قرائت می شود)

بنده پیشنهاد میکنم که در آخر ماده هشتم این جمله اضافه شود: انتشاراتی و خبرهای غیر مستقیم و جعلی را بطبع برسانند.

لواء الدوله - عرض میکنم مستقیم کلمه عربی است همه میدانند مستقیم یعنی راست غیر مستقیم یعنی کج آن چیزی که غیر مستقیم باشد و در روزنامه درج شود باعث اغتشاش میشود از اینجهت نظرم آما در بنویسند بهتر است و خبرهای جعلی تقریباً پوست اهالی را کند است مثلاً مینویسد فلان خبر مستقیم بما رسیده است که فلان شخص از فلان جا حرکت کرده است از خودش هم نمیگوید از روزنامه دیگری کسب میکند و برای یک خبر غیر مستقیم اسباب تشویش خاطر مردم را فراهم میکند این است نظر بنده.

رئیس - هیئت وزراء قبول میکنند.

وزیر داخله - بله قبول داریم.

رئیس - چون آقای سلیمان میرزا ماده ۸ را بطور اصلاح پیشنهاد کرده است اول باید در او رأی بگیریم بترتیبی که در لایحه نوشته شده است آقایانیکه تصویب میکنند قیام نمایند (معدودی قیام نمودند)

رئیس - تصویب نشد - حالا رأی می گیریم در این ماده هشتم بطوریکه آقای کردستانی پیشنهاد کرده اند آقایانی که تصویب میکنند قیام نمایند (اغلب قیام نمودند)

رئیس - با اکثریت تصویب شد - ماده ۹ قرائت میشود.

ماده ۹ - مجازاتی که در حق مستخدمین دولت و کسانیکه متصدی امور دولت بوده اند داده شده قابل تخفیف نیست.

رئیس - مخالفی هست در ماده نهم **مهرزاد الملک** - عقیده بنده اینست همانطور که دولت يك عدم مستخدم خودش قرار میدهد در حق آنها همه قسم مساعدت را مینماید البته وقتی که از آنها هم يك خطائی صادر میشود در مقابل سایرین بالنسبه بآنها باید سخت تر باشد باین جهت بنده تصور میکنم که ماده اینطور نوشته شود: مجازاتی که در حق مستخدمین دولت و کسانیکه متصدی امور دولتی بوده اند داده میشود یکدرجه بالاتر از آن

و تقاضای يك حکومت نظامی میکند یعنی چه یعنی تقاضای يك حکومت خبیلی سخت جدی یعنی يك حکومتی که آن رفت قلب را کنار گذاشته یعنی يك حکومتی که دولت میخواهد با يك پنجه آهنین ریشه فساد را بکنند البته حکم یکی است و این ماده ۸ که اینجا نوشته شده است آن قسمت اولش بطوری که ابتداء نوشته شده بود در حقیقت با سایر مواد این قانون معایبی نداشت همینقدر يك روزنامه نویس برضد اقدامات دولت چیزی نوشت باو اخطار میکنند که این چه فایده دارد ممکن است از این قبیل از صد نفر دو نفر روزنامه نویس نباشد که سهو بکنند ولی در اینطور موارد همیشه نباید نظر به مستثنیات برود خطا کرده است میخواست دقت کند تا خطا نکند همانطور که مجازات تقصیر را می بینند باید مجازات خطا را هم به بینند بعضی این که برضد دولت يك اقداماتی در روزنامه کرد باید جداً جلوگیری شود فوراً باید آن روزنامه را توقیف بکنند و تصور میکنم يك چیزی از قلم افتاده است خود آقا میرزا اسدالله خان تصدیق خواهند کرد و مقصود ایشان هم همین بوده است مقصود این است اداره روزنامه توقیف میشود در مقابل آن خبر بدی و آن ضدیتی که با اقدامات دولت در روزنامه طبع شده است علاوه بر اینکه آن اداره توقیف بشود خود آن نمرات هم نباید بگذارند در شهر منتشر بشود پس هم آن نمرات را توقیف کنند هم اداره توقیف بشود.

رئیس - يك مرتبه دیگر اصلاح آقای کردستانی قرائت میشود (مجدداً قرائت شد)

رئیس - هیئت وزراء همین اصلاح را قبول دارند.

وزیر داخله - بله قبول داریم.

رئیس - چون آقای سلیمان میرزا ماده ۸ را بطور اصلاح پیشنهاد کرده است اول باید در او رأی بگیریم بترتیبی که در لایحه نوشته شده است آقایانیکه تصویب میکنند قیام نمایند (معدودی قیام نمودند)

رئیس - با اکثریت تصویب شد - ماده ۹ قرائت میشود.

مجازات است که بسایرین داده میشود و قابل تخفیف نیست.

حاج شیخ الرئیس - بنده اگر چه موقع را موقع مناقشه لفظی نمیدانم ولی مجازاتیکه میشود قابل تخفیف نیست یعنی چه البته مجازات بعداً بوقوع قابل تخفیف نیست خوب است نوشته شود احکامی که در مجازات آن ها صادر می شود قابل تخفیف نیست.

حاج وکیل الرعايا - بنده گمان می کنم در بعضی نشود چیزی بر او افزود بعد از قتل چه می تواند برای افزود مجازات بعد از وقوع قتل قابل تخفیف نیست مثل این است که بگوئیم بعد از قتل او را معاف کنیم غالباً مجازاتیکه در اینجا هست اعدام است.

محمد هاشم میرزا - چون در ماده هشتم نوشته است که آن هیئت حاکمه از مقام نیابت سلطنت عظمی تقاضا میکنند تخفیف مجازات مقصر را و این جا مینویسد که قابل تخفیف نیست این اگر مقصود استنای از اوست یعنی مستخدمین دولت حق نخواهند داشت که تخفیف آن ها را تقاضا کنند یا خیر در صورتیکه این است باید توضیح داده بشود قدری واضح تر نوشته شود والا ظاهر او با هم تباین دارد.

وزیر داخله - اولاً این اصل عبارتی که آقای حاج شیخ الرئیس فرمودند صحیح است و باید همان طوریکه فرمودند اصلاح شود و اما آنچه را که آقای میرزا الملک فرمودند که بایستی مجازات آن ها يك درجه زیادتى از سایر مجازات مقصرین باشد هیئت وزراء همینقدر قابل تخفیف نبودن مجازات آن ها را یکدرجه بالاتر داشته اند اما اینکه شاهزاده محمد هاشم میرزا فرمودند که این استثناء از آن ماده قبل است - بله این استثناء از آن ماده قبل است.

رئیس - دیگر مخالفی نیست رأی میگیریم بنده ۹ یکمرتبه دیگر قرائت میشود (مجدداً قرائت شد)

آقا شیخ ابراهیم - حکم قابل تخفیف نیست باید نوشته شود اینطور مجازاتیکه در حق مستخدمین دولت و کسانیکه متصدی امور دولتی بوده اند مقرر میشود قابل تخفیف نیست (گفتند صحیح است)

رئیس - رأی میگیریم باین ماده ۹ با اضافه لفظ (مقرر میشود) آقایانی که تصویب میکنند قیام بنمایند (اغلب قیام نمودند)

رئیس - با اکثریت تصویب شد ماده ۱۰ قرائت میشود.

(ماده ۱۰ بصورت ذیل قرائت شد) اجتماعات وانجمن ها در مدت حکومت نظامی باید بکلی موقوف و متروک باشد اگر اجتماع منعقد شود بجز در اخطار اولی پلیس باید متفرق شوند و در صورت مقاومت با مخالفت مقارم یا مخالف جلب بحکمه نظامی و محکوم بمجازات خواهد شد هرگاه اجتماعات مزبوره کلان یا بعضاً مسلح باشند مقارن ها اخطار اولی حاملین اسلحه توقیف و موافق حکم محکمه نظامی مجازات می شوند.

رئیس آقای آقا میرزا احمد مخالف هستبد
آقای میرزا احمد - سئوالی دارم اگر اجازه
بفرمائید عرض کنم .
رئیس - بفرمائید .
آقای میرزا احمد - میخواستم سئوال بکنم
که مراد از اجتماعات وانجمن ها که در اینجا اجتماعات
احزایی و مشروطه طلبها را میگیرد یا اینکه فقط
اجتماعات مضربه مقصود است این را خوب است بیان
بفرمائید که مقصود هم معلوم بشود .

وزیر داخله - عرض می کنم اینجامشله طوری
است که بهیچ وجه نمیتوان استثنائی از برای آن قرار
داد و اگر بنای تمیز و استثنا باشد تکلیف هیئت
وزرا بقدری مشکل خواهد شد که بهیچوجه از عهد
اجرای آن برنخواهد آمد .

آقا سیدحسین اردبیلی - اگر مقصود از
ان ماده اجتماعات و انجمن هائی است که طرف
سوء ظن باشند میخواستم بدانم که آیا ممکن است
که يك استثنائی باین نحو قرار داد که این اوصاف
را در اینجا علاوه کرد که مثلا اجتماعات مضربه یا
انجمن های ارتجائی یا اینکه اجتماعاتی که طرف
سوء ظن باشد یا ممکن نیست بنده که تصور میکنم
اگر يك همچو استثنائی ضمیمه بشود خیلی خوب
است بواسطه اینکه بعضی اجتماعات و انجمن ها
بنده گمان میکنم ممکن است باشد که علاوه بر اینکه
مضر نباشد در واقع مساعدت و معاضدت با دولت
بکنند و يك همچو اجتماعاتی را هم نمیشود موقوف
کرد و ممکن هم هست که بواسطه گذشتن پلیس
بعضی تحقیقات دیگر كشف و معین کرد که يك
انجمن که باین اسم منعقد میشود مضر هست یا اینکه
مضر نیست .

معزز الملک - وقتیکه يك ماده قانونی
گذاشته میشود این ملاحظه را هم باید کرد که وقتی
که میخواهند آن ماده را بموقع اجرا بگذارند چه
اشکالاتی ممکن است در آن مورد پیش بیاید البته
معین است که مقصود حکومت حاضر و مجلس شورای
ملی از این ماده انجمن ها و مجامع مضربه است
ولی چیزی که هست این است که يك عبارتی زیاد
بشود مثل این است که این ماده نیست بجهت اینکه
وقتی در اینجا نوشتید انجمن های مضربه یا مجامع
ارتجائی آن وقت يك مجمعی که تشکیل میشود
در پیشانی آن که نوشته نشده است انجمن ارتجاع
یا مجعم مضربه لابد بحسب ظاهر يك صورت مشروطی
خواهد داشت و حکومت هم بواسطه اینکه آن
مجمع را مضر میدانند باید آن ها را متفرق بکنند
و جلوگیری بنمایند در اینصورت انجمن خواهد گفت
که شما بر حسب فلان ماده از قانون حکومت نظامی
که از مجلس گذشته است حق ندارید از این اجتماع
جلوگیری بکنید برای اینکه آن جا نوشته شده است

مقصودی که ما داریم برای این که عرض کردم البته
آن مقصودی را که ما و حکومت حاضر در نظر داریم
مخالفت از انجمن هائی که در راه آزادی و مشروطیت
خدمت کرده اند و میکنند نیست بلکه میخواهم از
مجامع مضربه و انجمن های ارتجائی جلوگیری بکنیم
و باوجود این اگر این کلمه را در این جا بنویسیم
و اضافه بکنیم بکلی این ماده لغو خواهد شد .
رئیس - گویا مذاکرات کافی باشد (عده گفتند
کافی است .)

رئیس - رأی میگیریم در این که مذاکرات
کافی است یا کافی نیست - آقایانیکه مذاکرات
را کافی میدانند قیام نمایند (اغلب قیام نمودند .)
رئیس - اصلاحی از طرف آقای آقا شیخعلی
پیشنهاد شده است خوانده میشود (بباعت ذیل
قرائت شد .)

اجتماعات وانجمن ها در مدت حکومت نظامی باید
بکلی موقوف شود مگر اجتماعاتی که راجع است
بامر انتخابات .

آقا شیخ علی شیرازی - بنده نظرم
باین است که فردا اصناف و کسبه اگر بخواهند بجهت
انتخابات مجامعی داشته باشند که مشورت بکنند از
برای اینکه کسی را انتخاب بکنند این ماده اگر
این قید در آن نشود جلوگیری میکند حالا اگر
آقایان وزراء اجازه نمیدهند مختارند .

رئیس - رأی میگیریم در این اصلاح آقای
آقا شیخ علی آقایانی که این اصلاح را قابل توجه
میدانند قیام نمایند .
(کسی قیام نکرد) .

رئیس - قابل توجه نشد . يك اصلاح دیگری
از طرف آقای محمد هاشم میرزا پیشنهاد شده است
خوانده میشود .

(بباعت ذیل قرائت شد) .
انجمن ها و اجتماعات که بدون اجازه دولت
الی آخر ماده .

رئیس - دولت در اینباب چه میگوید .
وزیر داخله - عرض کردم هیئت وزراء
با این حال حاضر مملکت هیچ استثنائی را در این
ماده صلا نمیدانند و قبول نمیکند .

رئیس - پس رأی میگیریم در این اصلاح
آقای محمد هاشم میرزا آقایانیکه این اصلاح را قابل
توجه میدانند قیام نمایند .
(مدودی قیام نمودند)

رئیس - قابل توجه نشد . يك اصلاحی هم
آقای زنجانى پیشنهاد کرده اند خواننده میشود
(بباعت ذیل قرائت شد) بنده پیشنهاد میکنم که
اول ماده (۱۰) چنین نوشته شود اجتماعات وانجمن
ها در مدت حکومت نظامی باید بکلی موقوف و
متروک باشد مگر باذن دولت .

آقا شیخ ابراهیم - توضیح این پیشنهاد
این است که ممکن است یکوقتی دولت لازم بداند
که برای يك کار مهمی يك اجتماعى بشود یا اینکه
جماعتی تقاضا بکنند که ما جمع شویم از برای
كمد بدولت و حقیقتاً بخواهند يك خدمتی بدولت
بنمایند این را هم باید موقوف کرد ؟ البته نباید
موقوف کرد از اینجهت بنده این پیشنهاد را کردم
وزیر داخله - عرض کنم این ماده مانع

از این نیست که اگر دولت يك اجتماعى را لازم
بداند نتواند تشکیل بدهد و معلوم است اگر يك
اجتماعى موافق اجازه هیئت دولت و تصویب اوباشد
مجاز خواهد بود و لکن تصریحی را در اینماده قانونی
صلاح نمیداند .

رئیس - ولی این پیشنهاد آقای زنجانى
عین همان پیشنهاد آقای محمد هاشم میرزا
است که رأی گرفتیم و رد شد باین واسطه
در این پیشنهاد هم نمیتوانیم رأی بگیریم .

آقا شیخ ابراهیم - خیلی خوب رأی نگیرید .
رئیس - رأی میگیریم بماده ۱۰ پیشنهاد
هیئت وزرا آقایانی که ماده ده را بهیچ ترتیبی که
نوشته شده است تصویب میکنند قیام نمایند (اغلب
قیام نمودند)

رئیس - تصویب شد ماده (۱۱) خوانده میشود
(بباعت ذیل قرائت شد)

ماده (۱۱) حمل اسلحه از هر قبیل جز برای
مأمورین دولت که مأمور نظم و امنیت عمومی هستند
اکیداً ممنوع است هر گاه سلاحی دردست کسی
غیر از مأمورین دولت دیده شود اسلحه ضبط
دولت وحامل آن موافق حکم محکمه نظامی مجازات
می شود .

آدینه محمدخان - بنده این ماده را بکلی
زائد میدانم برای اینکه يكسال و نیم است که
از مجلس گذشته است و آن قانون ترك اسلحه
است که حمل اسلحه را بکلی ممنوع کرده است
معزز الملک - این ایرادی که آقای آدینه
محمدخان کردند که يك سال و نیم است این قانون
گذشته است اینطور نیست بجهت اینکه این ماده
دوقسم است يك قسمش این است که حمل اسلحه جز
برای مأمورین دولت و نظم مملکت بکلی و اکیداً
ممنوع است این يك قسم صحیح است که از مجلس
گذشته است اما قسمت دومش که مینویسد هر گاه
اسلحه را در دست کسی ببیند موافق حکم محکمه
نظامی مجازات خواهد شد این قسمت هیچ مربوط
بقانون ترك اسلحه نیست و يك چیزی است که
امروز نوشته میشود علاوه بر اینکه کلیه این ماده
مربوط است بحالت حکومت نظامی بجهت اینکه در
حالت زندگی عادی اگر اسلحه را از دست يك کسی
بگیرند فقط پنج تومان او را جریمه میکنند دیگر
مجازاتى نخواهد داشت و لکن در حکومت نظامی
که زندگانی غیر عادی است هر گاه در دست کسی
اسلحه ببینند چون حامل بر خلاف حکومت نظامی
عمل کرده است او را بگیرند و مجازات میکنند
و این يك ماده است که تا بحال از مجلس گذشته
است و تصور میکنم که يك ماده خوبی است که امروز
در ضمن قانون حکومت نظامی مجلس مینویسد .

لواءالدوله - عرض کنم کاینجا ذکر
از خود اسلحه نشده است (گفته شد نوشته شده
است که ضبط میشود) فقط نوشته شده است که
حامل آن موافق حکم محکمه نظامی توقیف و مجازات
خواهد شد و همچنین در خصوص خرید و فروش
اسلحه که الان رواج دارد و علی الاصل تفنگ و
طیانچه است که بدون اجازه دولت خرید و فروش
میشود و مأمورین هم در مواظبت آن غفلت میکنند
چیزی ننوشته اند در صورتیکه ممکن است همینکار

موجب اغتشاش بشود از اینجهت بنده هر گاه
در خصوص خرید و فروش اسلحه هم يك قانونی در
ضمن این قانون مینوشته شد بنود .
حاج آقا - بنده گمان میکنم که این ماده
هیچ نقصانی نداشته باشد و این ایراداتی که میشود
هیچ مربوط باین ماده نیست دولت برای کسانیکه بر
خلاف ترتیب قانونی حمل اسلحه میکنند يك مجازات
نظامی قرار داده است که آن مجازات چون مجازات
کسی است که برخلاف حکومت نظامیکه يك زندگى
غیر عادی است غیر از مجازات قانونی است که در
زندگانی عادی مقرر است و آن این است که هر گاه
در دست کسی اسلحه ببینند موافق حکم محکمه
نظامی هر طور حکم کردند مجازات میشود مگر
مأمورین دولت یعنی کسانی که مأمور حفظ و امنیت
عمومی هستند و اسلحه آن کسیکه هم این کار را
برخلاف حکومت نظامی کرده است گرفته و ضبط
دولت میشود این ماده ابدأ ربطی بانجازه و عدم
اجازه خرید و فروش اسلحه ندارد و خارج از این
موضوع است بجهت این که این يك حکمی است غیر
عادیکه الان نوشته میشود که بموجب آن احدی حق
حمل اسلحه را بهیچ قسم نخواهد داشت و اگر دیده
شود کسی اسلحه برداشت موافق حکم محکمه نظامی
مجازات میشود و بنده تصور میکنم که این ماده هیچ
اشکالی ندارد خوب است رأی گرفته شود .

رئیس - گویا مذاکرات کافی باشد (گفتند
کافی است)

مدرس - رأی کافی نیست .
رئیس - اکثر مذاکرات را کافی میدانند
مدرس - عرض کردم مذاکرات کافی نیست
این ماده ناتمام توضیح لازم دارد .
رئیس - اصلاحی اگر دارید پیشنهاد بکنید .
مدرس - اجازه خواسته ام اگر صلاح بداند
عرض کنم .

رئیس - بفرمائید .
مدرس - میخواستم توضیح بدهم اینک
نوشته اند اسلحه از هر قبیل مراد چه چیز است و اینصورت
دارد یا ندارد .
وزیر داخله - همین طوری که فرمودند
و نوشته شده است اسلحه از هر قبیل که باشد .

مدرس - یعنی کاردهم ممنوع است کسی
داشته باشد .
وزیر داخله - خیر یعنی اسلحه ناریه
هر قبیل .
مدرس - خوب همین را باید قید بکنند که
اسلحه ناریه از هر قبیل .

وزیر داخله - بنده گمان میکنم که درین
قبیل موارد یعنی در مورد تمیز و تشخیص اسلحه باید
دولت يك اختیاراتی هم داشته باشد و اگر بخواهیم
از چاقو بگیریم تا توپ معنا کره بکنیم و از برای هر کدام
يك قیدی در این ماده بکنیم خیلی طول می کشد و
علاوه بر آن اسباب زحمت برای دولت خواهد بود
والا معلوم است که مراد از اسلحه در اینجا اسلحه ایست
که محل آسایش عموم باشد .
حاج شیخعلی - بنده میخواستم سئوال
بکنم که دکانهای یراق فروش حالشان چه
خواهد شد .

رئیس - دیگر مخالفی نیست ؟ (اظهاری
نشد) رأی میگیریم بماده (۱۱) آقایانی که ماده
(۱۱) را بهیچ شکلی که نوشته شده است تصویب می
کنند قیام نمایند (اغلب قیام نمودند) .
رئیس - تصویب شد آقای کردستانی يك ماده
الحاقیه پیشنهاد کرده اند خواننده میشود (بباعت
ذیل قرائت شد) .
مأمورینی که افشای اسرار تلگرافی و پستی
دولت را بنمایند جلب بمحکمه نظامی شده قویاً سیاست
خواهند شد .
رئیس - وزراء این ماده را قبول دارند یا نه ؟
وزیر مالیه - اگرچه بنده گمان میکنم
که در ذیل این مواد يك چیزی باشد که شامل این
مطلب بشود و ابتمطلب راهم برساند ولی باز تصریحش
باین ترتیب عیبی ندارد .
آقای میرزا اسدالله خان - مادام که وزراء
این پیشنهاد را قبول دارند بنده هم عرضی ندارم بنده
هم دیده بودم که در ذیل یکی از این مواد چیزی
هست و آنهم ماده چهارم است ولی تصریح این را
بنده مخصوصاً برای جلب توجه هیئت وزراء لازم
دانستم که اول توجهی که لازم است مسئله مختبرات
تلگرافی و اخبارات پستی است که نهایت مراقبت را
باید داشته باشند .

رئیس - يك مرتبه دیگر ماده قرائت می
شود ورأی می گیریم (مجدداً ماده الحاقیه مزبور
قرائت شد) .

وزیر عدلیه - عوض (پستی) (کتبی)
نوشته شود بهتر است افشای اسرار تلگرافی و کتبی
دولت (با اصلاح مزبور قرائت شد) .

رئیس - مخالفی هست ؟ (اظهاری نشد) رأی
میگیریم آقایانیکه این ماده الحاقیه را با این قسمی که
نوشته شده است تصویب می نمایند قیام نمایند (اغلب
قیام نمودند) .

رئیس - تصویب شد - دوفقره ماده الحاقیه
هم از طرف آقای معزز الملک و لواء الدوله پیشنهاد
شده است که راجع بيك مطلب است قرائت میشود و
رأی میگیریم .

(ماده الحاقیه آقای معزز الملک بباعت ذیل
قرائت شد) .
خرید و فروش اسلحه بدون اجازه دولت اکیداً
ممنوع است و اسلحه فروش که از این قاعده تخطی کند
موافق حکم محکمه نظامی مجازات میشود .

رئیس - پیشنهاد آقای لواء الدوله قرائت
میشود (بباعت ذیل قرائت شد) .
خرید و فروش کاپه اسلحه با اجازه دولت خواهد بود
و اگر کسی برخلاف رفتار نماید بمجازات خواهد
رسید .

رئیس - وزراء قبول دارند یا نه ؟
وزیر داخله - معلوم است که نقطه نظر
وزرا از پیشنهاد کردن این مواد منع تجارت که
نبوده است مقصود منع حمل اسلحه است که آن را
مخل انتظام عمومی میدانند و این تجارت هم در صورتی
که عمومی بشود البته حمل باید بشود و در موقع
حمل کردن دولت ممانعت خواهد کرد .

معزز الملک - آقای وزیر داخله درست

رئیس - چون وزراء قبول ندارند در قابل
توجه بودن رأی میگیریم آقایانیکه این ماده را قابل
توجه میدانند قیام نمایند (مدودی قیام کردند)
رئیس - قابل توجه نشد - شور در مواد
ختم شد .

رئیس - در کلیات مخالفی هست ؟ آقای آقا میرزا
احمد مخالفید ؟
آقای میرزا احمد - چون محل حکومت
نظامی در این سواد تصریح نشده است میخواستم
سئوال کنم که محل این حکومت در کجا است در
تهران است یا در هر جایی که وزراء لازم بدانند
خوبست اینرا توضیح بفرمائید .
وزیر داخله - عرض کنم عجلاناً تصریحش
را که دولت لازم ندانسته و این قانون را اینطور
پیشنهاد کرده است که بگذرد و درهرجائی که لازم
بداند اعلان حکومت نظامی بکند
آقای میرزا احمد - پس همین طوری که
فرمودند باید قید بشود که در هر جاییکه دولت
لازم بداند .
رئیس - اگر وزراء قبول دارند خوبست
یکماده پیشنهاد بنمایند .
وزیر داخله - بنده تصور میکنم که در
مقدمه اینطور نوشته شود که در نقاط لازمه
رئیس - مقدمه که جزء قانون نمیشود باید
يك ماده علیحدّه در اینخصوص نوشته و الحاق شود

رئیس - معزز الملک - معزز الملک بباعت ذیل
قرائت شد) .
خرید و فروش اسلحه بدون اجازه دولت اکیداً
ممنوع است و اسلحه فروش که از این قاعده تخطی کند
موافق حکم محکمه نظامی مجازات میشود .
رئیس - پیشنهاد آقای لواء الدوله قرائت
میشود (بباعت ذیل قرائت شد) .
خرید و فروش کاپه اسلحه با اجازه دولت خواهد بود
و اگر کسی برخلاف رفتار نماید بمجازات خواهد
رسید .

رئیس - وزراء قبول دارند یا نه ؟
وزیر داخله - معلوم است که نقطه نظر
وزرا از پیشنهاد کردن این مواد منع تجارت که
نبوده است مقصود منع حمل اسلحه است که آن را
مخل انتظام عمومی میدانند و این تجارت هم در صورتی
که عمومی بشود البته حمل باید بشود و در موقع
حمل کردن دولت ممانعت خواهد کرد .
معزز الملک - آقای وزیر داخله درست

رئیس - معزز الملک - معزز الملک بباعت ذیل
قرائت شد) .
خرید و فروش اسلحه بدون اجازه دولت اکیداً
ممنوع است و اسلحه فروش که از این قاعده تخطی کند
موافق حکم محکمه نظامی مجازات میشود .
رئیس - پیشنهاد آقای لواء الدوله قرائت
میشود (بباعت ذیل قرائت شد) .
خرید و فروش کاپه اسلحه با اجازه دولت خواهد بود
و اگر کسی برخلاف رفتار نماید بمجازات خواهد
رسید .

رئیس - وزراء قبول دارند یا نه ؟
وزیر داخله - معلوم است که نقطه نظر
وزرا از پیشنهاد کردن این مواد منع تجارت که
نبوده است مقصود منع حمل اسلحه است که آن را
مخل انتظام عمومی میدانند و این تجارت هم در صورتی
که عمومی بشود البته حمل باید بشود و در موقع
حمل کردن دولت ممانعت خواهد کرد .
معزز الملک - آقای وزیر داخله درست

رئیس - معزز الملک - معزز الملک بباعت ذیل
قرائت شد) .
خرید و فروش اسلحه بدون اجازه دولت اکیداً
ممنوع است و اسلحه فروش که از این قاعده تخطی کند
موافق حکم محکمه نظامی مجازات میشود .
رئیس - پیشنهاد آقای لواء الدوله قرائت
میشود (بباعت ذیل قرائت شد) .
خرید و فروش کاپه اسلحه با اجازه دولت خواهد بود
و اگر کسی برخلاف رفتار نماید بمجازات خواهد
رسید .

رئیس - وزراء قبول دارند یا نه ؟
وزیر داخله - معلوم است که نقطه نظر
وزرا از پیشنهاد کردن این مواد منع تجارت که
نبوده است مقصود منع حمل اسلحه است که آن را
مخل انتظام عمومی میدانند و این تجارت هم در صورتی
که عمومی بشود البته حمل باید بشود و در موقع
حمل کردن دولت ممانعت خواهد کرد .
معزز الملک - آقای وزیر داخله درست

رئیس - معزز الملک - معزز الملک بباعت ذیل
قرائت شد) .
خرید و فروش اسلحه بدون اجازه دولت اکیداً
ممنوع است و اسلحه فروش که از این قاعده تخطی کند
موافق حکم محکمه نظامی مجازات میشود .
رئیس - پیشنهاد آقای لواء الدوله قرائت
میشود (بباعت ذیل قرائت شد) .
خرید و فروش کاپه اسلحه با اجازه دولت خواهد بود
و اگر کسی برخلاف رفتار نماید بمجازات خواهد
رسید .

رئیس - وزراء قبول دارند یا نه ؟
وزیر داخله - معلوم است که نقطه نظر
وزرا از پیشنهاد کردن این مواد منع تجارت که
نبوده است مقصود منع حمل اسلحه است که آن را
مخل انتظام عمومی میدانند و این تجارت هم در صورتی
که عمومی بشود البته حمل باید بشود و در موقع
حمل کردن دولت ممانعت خواهد کرد .
معزز الملک - آقای وزیر داخله درست

رئیس - معزز الملک - معزز الملک بباعت ذیل
قرائت شد) .
خرید و فروش اسلحه بدون اجازه دولت اکیداً
ممنوع است و اسلحه فروش که از این قاعده تخطی کند
موافق حکم محکمه نظامی مجازات میشود .
رئیس - پیشنهاد آقای لواء الدوله قرائت
میشود (بباعت ذیل قرائت شد) .
خرید و فروش کاپه اسلحه با اجازه دولت خواهد بود
و اگر کسی برخلاف رفتار نماید بمجازات خواهد
رسید .

رئیس - معزز الملک - معزز الملک بباعت ذیل
قرائت شد) .
خرید و فروش اسلحه بدون اجازه دولت اکیداً
ممنوع است و اسلحه فروش که از این قاعده تخطی کند
موافق حکم محکمه نظامی مجازات میشود .
رئیس - پیشنهاد آقای لواء الدوله قرائت
میشود (بباعت ذیل قرائت شد) .
خرید و فروش کاپه اسلحه با اجازه دولت خواهد بود
و اگر کسی برخلاف رفتار نماید بمجازات خواهد
رسید .

گفته شد که لازم نیست يك همچو ماده نوشته شود .

رئیس - هر کس لازم نمیداند در موقع رأی گرفتن رأی نخواهد داد - حالا که عده پیشنهاد راجع بهمین موضوع شده است قرائت میشود ورأی می گیریم .

(پیشنهادی از طرف آقای معزز الملك بعبارت ذیل خوانده شد)

ماده - حکومت نظامی شامل نقاطی خواهد شد که دولت در آن نقاط اعلان حکومت نظامی را لازم بداند .

رئیس - همین عبارت را وزراء قبول دارند ؟ **وزیر داخله** - بله همین را قبول دارند

(آقای میرزا ابراهیم خان این ماده را باین مضمون پیشنهاد نمودند .

ماده - حکومت نظامی در هر شهری که دولت لازم بداند بعد از اعلان برقرار خواهد شد

حاج عز الممالک - باعتقاد بنده همان طوری که در اول نوشته شده بود که وقتیکه دولت لازم بداند شامل آن نقاط میشود بهتر است حالا

اینجا نوشته نشده است که در هر شهری بعقیده بنده هیچ لازم نیست بموجب همان ماده هر نقطه لازم میشد اعلان میکرد این ماده که نوشته شده است اختصاص بشهر دارد و هیچ لازم نیست و اگر باسم نقاط بود

هر جا در موقع لزوم اعلان حکومت نظامی میشد **حاج آقا** - بنده از اول پیشنهاد این مطلب را هیچ لازم ندانستم زیرا لایحه وزراء بالطبع شامل این ترتیب هست و همان پیشنهاد

وزراء بهتر است بواسطه این که این موادیکه اینجا نوشته شده است برای جلوگیری است پس این هیچ لازم نیست که ما بگوئیم این مواد بالنسبه ببعضی از نقاطی است که دولت لازم بداند بواسطه این که این

موادیکه این جا نوشته شده است در هر کدام که ملاحظه بکنیم از اول تا آخر امروز يك چیزی است که در هر نقطه باشد دولت باید با يك صولت و پنجه آهنینی بر خلاف ترتیب عادی اقدام کند و در هر نقطه هم

که نباشد راجع بامنیت است پس این هیچ لازم نبود که ما بگوئیم که این مواد بالنسبه ببعضی نقاطی است که دولت لازم بداند امروز يك قانونیکه از این مجلس شورای میگردد تمام اهالی باید بدانند که شامل تمام نقاط است و کسانیکه در صدر افساد مملکت

هستند فرق ندهند و بگویند که امروز دولت در فلان نقطه اعلان نکرده و من میتوانم هر کاریکه بخوام بکنم امروز باید این قانون اعلان شود در این

مملکت و هیئت دولت باید اظهار قهرمانیت خودش را در مقابل اشخاصی که مفسدین مملکت هستند بنمایند .

رئیس - مخالفی نیست ؟ **دکتر سعیدالاطباء** - بنده باین پیشنهاد که شده است مخالفم .

معزز الملك - کلیه بار دو باره بنده تکرار میکنم يك کلمه را که عرض کردم حکومت نظامی يك چیزی نیست که شامل تمام مملکت باشد بلکه حکومت نظامی برای رسیدن بيك مقصودی و يك

جهتی است وقتیکه آن جهت در بعضی نقاط مرتفع شد دیگر هیچ لازم نیست استقرار حکومت نظامی در آنجا ها بشود و اگر در مشرق مملکت يکنقطه محتاج بحکومت نظامی است نباید در مغرب مملکت هم آن قانونیکه میگردد مجری باشد علی الخصوص نباید فراموش کرد حکومت نظامی کلیه يك چیز خیلی ساده و آسانی نیست و اسبابی لازم دارد و

اگر ما بگوئیم که در يك همچو مملکتی **رئیس** - آقای ادب التجار چرا توجه نمیکنند **معزز الملك** - در تمام نقاط حکومت نظامی اعلان میشود بنده تصور میکنم علاوه بر این که مادر تمام نقاط مملکت لازم نداریم در آنجاها هم که ما محتاج باین اقدامات نیستیم بنده تصور میکنم که خود دولت هم راضی نخواهد شد که در تمام جاها این قانون اجرا و اسباب زحمت نشود و این ماده را که از اینجا میگردد يك ماده لغوی بکنند پس وقتی که قانون نوشته میشود طوری نوشته شود که ممکن الاجری باشد در هر جا يك طرز معینی دارند بنابر این باید در این قانون اعلان حکومت نظامی را بنظر خود دولت واگذار کنند که در هر جا لازم میدانند در آنجا حکومت نظامی اعلان بکنند و این مطلب هیچ منافاتی با فرمایشات آقای حاج آقا ندارد بجهت اینکه اگر فرض مجال تصور بفرمائید که اجرای این قانون در تمام نقاط مملکت لازم است باز مطابق همان ماده حق خواهد داشت که اعلان حکومت نظامی در تمام مملکت بدهد که در هر جا لازم نداند حکومت نظامی را اعلان نکند بنده عرض میکنم شاید دولت درینج نقطه لازم بداند دیگر هیچ لازم نیست اینقدر اسباب سختی باشد پس باینجهت باید این مسئله را واگذار کرد بنظر خود دولت و گفت که در هر نقطه که دولت لازم بداند مختار است .

رئیس - گویا مذاکرات کافی است چون وزراء قبول کردند لازم نیست قابل توجه شود رأی میگیریم آقایانیکه این ماده را تصویب می کنند قیام نمایند (اغلب قیام نمودند .)

رئیس - تصویب شد در کلیات مخالفی هست ؟ (اظهاری نشد) در کلیات مخالفی نیست پس رأی میگیریم در این لایحه که متضمن (۱۱) ماده و دو الحاقیه است آقایانیکه تصویب مینمایند قیام کنند (قریب باتفاق قیام نمودند .)

رئیس - گویا مذاکرات کافی است چون وزراء قبول کردند لازم نیست قابل توجه شود رأی میگیریم آقایانیکه این ماده را تصویب می کنند قیام نمایند (اغلب قیام نمودند .)

رئیس - تصویب شد در کلیات مخالفی هست ؟ (اظهاری نشد) در کلیات مخالفی نیست پس رأی میگیریم در این لایحه که متضمن (۱۱) ماده و دو الحاقیه است آقایانیکه تصویب مینمایند قیام کنند (قریب باتفاق قیام نمودند .)

رئیس - تصویب شد در کلیات مخالفی هست ؟ (اظهاری نشد) در کلیات مخالفی نیست پس رأی میگیریم در این لایحه که متضمن (۱۱) ماده و دو الحاقیه است آقایانیکه تصویب مینمایند قیام کنند (قریب باتفاق قیام نمودند .)

رئیس - تصویب شد در کلیات مخالفی هست ؟ (اظهاری نشد) در کلیات مخالفی نیست پس رأی میگیریم در این لایحه که متضمن (۱۱) ماده و دو الحاقیه است آقایانیکه تصویب مینمایند قیام کنند (قریب باتفاق قیام نمودند .)

رئیس - تصویب شد در کلیات مخالفی هست ؟ (اظهاری نشد) در کلیات مخالفی نیست پس رأی میگیریم در این لایحه که متضمن (۱۱) ماده و دو الحاقیه است آقایانیکه تصویب مینمایند قیام کنند (قریب باتفاق قیام نمودند .)

رئیس - تصویب شد در کلیات مخالفی هست ؟ (اظهاری نشد) در کلیات مخالفی نیست پس رأی میگیریم در این لایحه که متضمن (۱۱) ماده و دو الحاقیه است آقایانیکه تصویب مینمایند قیام کنند (قریب باتفاق قیام نمودند .)

رئیس - تصویب شد در کلیات مخالفی هست ؟ (اظهاری نشد) در کلیات مخالفی نیست پس رأی میگیریم در این لایحه که متضمن (۱۱) ماده و دو الحاقیه است آقایانیکه تصویب مینمایند قیام کنند (قریب باتفاق قیام نمودند .)

رئیس - تصویب شد در کلیات مخالفی هست ؟ (اظهاری نشد) در کلیات مخالفی نیست پس رأی میگیریم در این لایحه که متضمن (۱۱) ماده و دو الحاقیه است آقایانیکه تصویب مینمایند قیام کنند (قریب باتفاق قیام نمودند .)

رئیس - تصویب شد در کلیات مخالفی هست ؟ (اظهاری نشد) در کلیات مخالفی نیست پس رأی میگیریم در این لایحه که متضمن (۱۱) ماده و دو الحاقیه است آقایانیکه تصویب مینمایند قیام کنند (قریب باتفاق قیام نمودند .)

رئیس - تصویب شد در کلیات مخالفی هست ؟ (اظهاری نشد) در کلیات مخالفی نیست پس رأی میگیریم در این لایحه که متضمن (۱۱) ماده و دو الحاقیه است آقایانیکه تصویب مینمایند قیام کنند (قریب باتفاق قیام نمودند .)

رئیس - تصویب شد در کلیات مخالفی هست ؟ (اظهاری نشد) در کلیات مخالفی نیست پس رأی میگیریم در این لایحه که متضمن (۱۱) ماده و دو الحاقیه است آقایانیکه تصویب مینمایند قیام کنند (قریب باتفاق قیام نمودند .)

رئیس - تصویب شد در کلیات مخالفی هست ؟ (اظهاری نشد) در کلیات مخالفی نیست پس رأی میگیریم در این لایحه که متضمن (۱۱) ماده و دو الحاقیه است آقایانیکه تصویب مینمایند قیام کنند (قریب باتفاق قیام نمودند .)

رئیس - تصویب شد در کلیات مخالفی هست ؟ (اظهاری نشد) در کلیات مخالفی نیست پس رأی میگیریم در این لایحه که متضمن (۱۱) ماده و دو الحاقیه است آقایانیکه تصویب مینمایند قیام کنند (قریب باتفاق قیام نمودند .)

رئیس - تصویب شد در کلیات مخالفی هست ؟ (اظهاری نشد) در کلیات مخالفی نیست پس رأی میگیریم در این لایحه که متضمن (۱۱) ماده و دو الحاقیه است آقایانیکه تصویب مینمایند قیام کنند (قریب باتفاق قیام نمودند .)

رئیس - تصویب شد در کلیات مخالفی هست ؟ (اظهاری نشد) در کلیات مخالفی نیست پس رأی میگیریم در این لایحه که متضمن (۱۱) ماده و دو الحاقیه است آقایانیکه تصویب مینمایند قیام کنند (قریب باتفاق قیام نمودند .)

رئیس - تصویب شد در کلیات مخالفی هست ؟ (اظهاری نشد) در کلیات مخالفی نیست پس رأی میگیریم در این لایحه که متضمن (۱۱) ماده و دو الحاقیه است آقایانیکه تصویب مینمایند قیام کنند (قریب باتفاق قیام نمودند .)

رئیس - تصویب شد در کلیات مخالفی هست ؟ (اظهاری نشد) در کلیات مخالفی نیست پس رأی میگیریم در این لایحه که متضمن (۱۱) ماده و دو الحاقیه است آقایانیکه تصویب مینمایند قیام کنند (قریب باتفاق قیام نمودند .)

رئیس - تصویب شد در کلیات مخالفی هست ؟ (اظهاری نشد) در کلیات مخالفی نیست پس رأی میگیریم در این لایحه که متضمن (۱۱) ماده و دو الحاقیه است آقایانیکه تصویب مینمایند قیام کنند (قریب باتفاق قیام نمودند .)

متین السلطنه - حاجی میرزا رضاخان - لسان الحکماء حاجی امام جمعه - دکتر حاج رضاخان - آقا شیخ حسین یزدی بواسطه بی اطلاعی غایب بودند .

نایب رئیس - آقای حاج شیخعلی در صورت مجلس فرمایشی دارید .

حاج شیخعلی خراسانی - بله موادی که از طرف هیئت وزراء پیشنهاد شد اکثر آنها باتفاق تصویب شد و فوریت آن باتفاق رأی داده شد و در صورت مجلس هم را نوشته است باکثرت تصویب شد لهذا بنده عرض میکنم که باتفاق است یکی دیگر هم اینکه آقای رئیس وقت انعقاد مجلس را سه ونیم بغروب اعلان کردند .

نایب رئیس - بله در یکی دو مواد اکثریت قریب باتفاق بوده است .

آقا سعید حسن مدرس - بنده در باب اسلحه يك توضیحی از وزراء خواستم ظاهراً اظهار کردند که مرادشان همان اسلحه ناریه است و این يك نکته داشت چون در ماده تصریح نداشت و از حال ویانشان معلوم بود که تصدیق و قبول دارند که مقصود اسلحه ناریه است و اینجا ذکر نشده است .

نایب رئیس - در اینجا بمعنی اعم است .

آقا میرزا احمد قزوینی - بنده در کلیات يك عرضی کردم و در آن عرضم پیشنهاد کردم و قبول شد راجع به تعیین محل حکومت نظامی و در اینجا هیچ ذکر از آن نشده است .

نایب رئیس - گویا کتاً پیشنهاد نشده بود **حاج شیخ الرئیس** - یکی آنکه بنده نشنیدم که وزیر مالیه را در صورت مجلس ذکر کرده باشند و حال آنکه آقای رئیس الوزراء معرفی کردند یکی هم بنده در ضمن پیشنهاد نماینده محترم در باب مصادره اموال مستبدین یعنی مخالفین مشروطه چیزی عرض کردم ظاهراً قابل مذاکره ندانسته اند و بقلم نیاوردند .

نایب رئیس - بله تصحیح خواهد شد قسمت اول دستور امروز راپورت کمیسیون بودجه راجع باحداث دفترخانه گمرکی در کنار رودخانه .

معاون وزارت معارف - لایحه تجدید کنترات معلمین را وزارت معارف لازم میدانند تجدید نظری در آن بشود بنده تقاضا میکنم آنرا ارجاع بفرمائید بکمیسیون که در آنجا تجدید نظر بشود .

نایب رئیس - بله جزء دستور امروز بوده است ولی چون تقاضا کردید بکمیسیون ارجاع میشود راپورت کمیسیون بودجه راجع باحداث دفترخانه گمرکی در رودخانه خوانده میشود

(راپورت مزبور بعبارت ذیل قرائت گردید)

لایحه وزارت مالیه راجع باحداث دفترخانه گمرکی در رودخانه که در کنار خلیج فارس در شمال غربی بوشهر واقع شده قرائت گردیده نظر باینکه اغلب قاچاق های صفحات جنوب از رودخانه و این نقطه شده و احداث دفتر گمرک در آن نقطه کمال اهمیت را دارد و استخدام خوانین متوقفین آن نقطه در نهایت لزوم است و از قرار اظهار وزارت مالیه ممکن است تشکیل اداره منظم در نقطه مزبوره سالی

چهل الی پنجاه هزار تومان عایدی برای دولت تحصیل

چهل الی پنجاه هزار تومان عایدی برای دولت تحصیل

چهل الی پنجاه هزار تومان عایدی برای دولت تحصیل

چهل الی پنجاه هزار تومان عایدی برای دولت تحصیل

چهل الی پنجاه هزار تومان عایدی برای دولت تحصیل

چهل الی پنجاه هزار تومان عایدی برای دولت تحصیل

چهل الی پنجاه هزار تومان عایدی برای دولت تحصیل

جلسه ۲۷۶

صورت مشروح روز پنجشنبه ۲۴

شهر رجب ۱۳۲۹

نایب رئیس - (آقای متین السلطنه) چهار ساعت و چهل دقیقه بعد از ظهر بمقام ریاست جلوس و چهار ساعت و پنجاه دقیقه بعد از ظهر مجلس رسماً افتتاح شد .

صورت جلسه فوق العاده روز چهارشنبه را آقای آقامیرزا رضاخان نائینی قرائت نمود .

غائبین جلسه قبل - آقای دکتر اسمعیل خان آقای آقا سعید محمد باقر ادیب بدون اجازه و آقایان